

La història del cinema és profètica i la premonició ha acabat sent certa. Els alienígenes de la llengua “*¡ya están aquí...!*”.

¿Què passaria si l'IVAJ pagara el programa de Festes escrit en *uacagumba*? ¿Caldria acceptar-ho perquè no ens costa diners?.

El poble de Vila-real sempre ha passat per ser de caràcter pacífic, poc conflictiu, fins al punt que, de vegades, la conflictivitat política local ha tingut la guíndola en la repercussió d'imatge que implicaria la presència o absència de representació dels partits a les processons. Tot i això, per l'experiència comercial sabem que quan hi ha carestia d'alguna cosa, cal importar-la de fora. I és el que precisament s'ha fet amb la polèmica lingüística, si és que de veritat arribara al rang de polèmica, perquè els xiquets i els joves -per sort- encara aprenen a l'escola i a la universitat.

I el contribuent es pregunta: ¿és l'aportació infraestructural suficient raó perquè s'accepte l'intervencionisme d'una institució que s'enfronta a la història cultural i a la ciència filològica? ¿Tindrà l'esmentada institució una partida pressupostària per desmentir la llei de la gravetat? ¿Tenim culpa els ciutadans de La Plana de què uns quants, amb noms i cognoms, no puguen portar un laxament orgànic regular per estar sempre pensant que als parlants de Catalunya se'ls entén massa bé des de València?

Un eslògan resa: “Comunitat Valenciana, si no existira hauríem d'inventar-la”. Però home, l'idioma ja el teníem, no calia reinventar-lo. Amb tot açò, cap la

---

FESTES I DESFETES

---

possibilitat que s'estiga confiant en un home coneixedor de la nostra cultura, per tal d'acabar definitivament amb l'intent d'embolicar la normalització lingüística; un personatge que ja ha demostrat el seu esforç en altres temes valencians que l'han preocupat intensament; ens referim a Julio Iglesias. El cantant, a qui tots els valencians hem gratificat la seua bondadosa aportació promocional, entre spots de relloges i refrescs, sempre trobarà uns moments per dedicar-s'hi. Ja està bé, mentre continuen retransmetent futbol per TV, ens contem qui es casa i puguem aparcar... ¿per què us escalfeu el cap amb eixes *mandangues* de la llengua? És que són pesats, tanta llengua, tanta llengua...

Deixem la llengua -encara que seguireu notant cert talant reflexiu- i pasem a la història. Conèixer la història recent és apassionant però conèixer la història dels orígens és important. Important, per exemple, per a no ser enganyat, per a no equivocar cultura amb folklorisme, per a no confondre els autèntics maulets amb els grafittis del grup reivindicatiu actual, o descobrir que els botiflers no eren una expressió que els calia dir als botiguers.

Dóna la impressió que la història actual s'escriu per capítols monogràfics accelerats, tal vegada perquè hi falta la perspectiva del temps, però també perquè al poder fàctic i polític -en general- no interessa el *tempus* de l'aprofundiment en la raó, en la previsió i revisió de la causa i la conseqüència de l'actuació social, en arribar al fons de les qüestions. No m'acuseu ara d'ingenuïtat, per l'última afirmació, sinó que necessite mirar per a veure. Està clar que si busquem la veritat de tot s'haurien de reduir els pressupostos administratius i moltes altres coses. En tot cas, el motiu que ens ha d'ocupar immediatament és la festa.

Res millor que estar de festa per calmar l'ànim, però mai baixar la guàrdia.

Benvingut siga tot aquell que ve a divertir-se, a col·laborar, però mai a embolicar.

El pacient lector -que, tot siga dit, llig perquè vol- té el desavantatge de no poder intercedir la seua rèplica en les línies de l'articulista; és clar, cada joc té unes regles i qui us parla les aprofita.

Diu el veïnat que per comprar un solar o un pis per la Plaça Sant Pasqual estan els preus impossibles. La zona s'ha revaloritzat musicalment, hagiogràficament, espiritualment, ortogràficament. ¿Ortogràficament? Sí, també. ¿Quants mortals han après a escriure “carillón” amb una sola “r”. (Ja estem amb la llengua, “dale que te pego”). L'assimilació era lògica: Villarreal, carrillón; Vila-real /carilló; *Villareal/Lanuza*. Si tot fa pensar que el pes de popularitat del poble s'ha decantat per allà, prompte s'equilibrarà per altres costats com La Murà (aparcaments), les rodalies de Continente (hotel, cinemes), finca Serrano Suñer (formigues, grills)...

Aproveu la festa per mirar el poble, per mirar què es fa pel poble i mirar què es fa contra el poble. Només així serem partícips de les millores que volem per a la nostra Vila, una vila que vol ser “de primera divisió”.

- ¡Escolteu, ací es pot parlar, però també s'ha de consumir!

- Ah, molt bé. Un blanquet per a la concurrència i una sidra per al conferenciant.

- ¿Asturiana?

- ¿Què no en teniu d'Utiel?

- ¡Home...!

MANU

